

[Statsministeren]

dybere i den udenrigs- og sikkerhedspolitiske situation, for det er jo langt mere komplekst end alene at bidrage lidt til underholdningen med, hvorvidt der skal stilles forslag om folkeafstemning om Vestunionen eller ej. Det er en forkortelse af dagsordenen i den europæiske kompleksitet, som Europa ikke fortjener.

Hvis jeg skal bidrage lidt til kompleksiteten i diskussionen om Vesteuropa og Den Vesteuropæiske Union, vil jeg nævne bare et par ekstra pointer i forlængelse af det, udenrigsministeren var inde på: Diskussionen om out of area i forhold til NATO, Tysklands forfatning og Tysklands muligheder for at deltage. Det fjerde EFTA-land, der ansøger, hedder Østrig, som i sin forfatning har lignende bestemmelser. Balancepunktet i forholdet mellem NATO og Vestunionen: Kan man forestille sig, at Centraleuropa kan knyttes til Vestunionen uden at være knyttet til NATO? Kan man forestille sig, at USA glemmer at tænke på, hvordan Rusland vurderer centraleuropæiske landes tilknytning til NATO? Det kan man næppe.

En samtale, jeg havde for ganske nylig med præsident Vaclav Havel i forbindelse med Wienkonferencen mellem de 32 landes stats- og regeringschefer, bekræftede meget tydeligt vores fælles erkendelse af, at den vesteuropæiske og østeuropæiske sikkerhedspolitiske udvikling i dette århundrede og i det næste naturligvis ikke alene er et spørgsmål om Vestunion eller ej – og slet ikke et spørgsmål om at diskutere den uafhængigt af den russiske tilstedeværelse.

Der er mange, mange balancespørgsmål, der langtfra er afklaret. Der er et så uafklaret billede, som inddrager så mange andre elementer end alene de militære, at der er god grund til at sige: Serios debat, ja, lad os endelig tage den, for det er der god grund til og også til have den med som et varigt indslag i vores optagethed af Europa; men lad os ikke indsnævre billedet til alene at være spørgsmålet om for eller imod Vestunionen, for det er langt, langt bredere og så uden for tv-kameraernes rækkevidde.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Statsministeren siger med rette, at jeg blev forbløffet over, at den samlede udenrigshandel fra Unionen til tredjelande kun er på 7 pct. Jeg

er ganske enkelt forbløffet over den manglende forståelse for, at der her ligger en mulighed for – med en koordineret indsats og alle de andre fine ord, som statsministeren plejer at elske at bruge – at skabe 15 mio. arbejdspladser inden for Unionen ved at få øget eksporten.

Jamen det er da fjollet, at vi i den lille del af Europa, som hedder Den Europæiske Union på nuværende tidspunkt, tror, at vi er os selv nok og kan nøjes med at handle med os selv, og så i øvrigt samtidig siger, at vi vil da godt sige ja til GATT, men vi ved ikke rigtig, hvad vi skal bruge det til. Det er jo i virkeligheden konklusionen på det, statsministeren sagde: Vi vil gerne sige ja til GATT-forhandlingerne, men vi ved ikke, hvad vi skal bruge dem til.

Vi skal bruge dem til at få samhandelen i gang. Vi skal til at eksportere. Vi laver så mange ting i den del af Europa, som vi tilhører, nemlig Den Europæiske Union. Derfor skal vi altså ikke bare gå rundt og passe på pessimismen; GATT giver os mulighed for optimisme, hr. statsminister, og det er derfor, vi skal slå fast, at det er gennem fri handel på verdensplan, at vi kan redde vor del af Europa og derved få øget samarbejdet også med resten af Europa og få noget fornuftigt ud af det.

(Kort bemærkning).

Ellemann-Jensen (V):

Statsministerens afsluttende bemærkninger fyldte mig med en let undren. Statsministeren har jo fuldstændig ret i, at sikkerhedspolitik i dagens Europa er meget, meget mere og andet end krudt og kugler, isenkram og militær. Det ved jo enhver, der har beskæftiget sig med de ting i de senere år.

Statsministeren lød imidlertid, som om det var en helt ny erkendelse, der gjorde, at man så ikke var i stand til at diskutere enkelte dele af problemet her og nu, og statsministeren brugte det som en undskyldning for at udskyde debatten om nogle af de vigtige beslutninger, vi kommer til at træffe i Danmark i de kommende år, når det gælder vores egen placering i det – indrømmet – uhyre komplekse billede, som en ny europæisk sikkerhedsordning vil komme til at udgøre.

Men så må jeg spørge statsministeren, hvordan statsministeren ser det muligt for Danmark at stå som det eneste europæiske NATO-land, der hverken er medlem af eller associeret